

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agata Adamczewska

Sędziowie: SO Jerzy Andrzejewski (spr.)

SO Alina Siatecka

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Kujawa

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Jerzego Maćkowiaka

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2015 r.

sprawy **M. W.** oskarżonego o przestępstwo z art. 300 § 1 k.k. w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gostyniu

z dnia 16 czerwca 2015 roku, sygn. akt. II K 145/15

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok z tym zastrzeżeniem, że w oparciu o art. 4 § 1 kk wskazuje, że podstawą rozstrzygnięcia są przepisy kodeksu karnego obowiązujące do dnia 30.06.2015r.
2. zasądza od oskarżyciela posiłkowego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. W.. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w wysokości 20 złotych oraz wymierza mu opłatę w kwocie 60 złotych za drugą instancję.

Alina Siatecka Agata Adamczewska Jerzy Andrzejewski

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gostyniu wyrokiem z dnia 16 czerwca 2015 roku uznał oskarżonego M. W. za winnego przestępstwa uszczuplenia zaspokojenia wierzycieli tj. czynu z art. 300 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (k. 472).

Wyrok ten zaskarżył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, w części na niekorzyść oskarżonego, w zakresie nieorzeczenia obowiązku naprawienia szkody. Autor apelacji zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 415 § 5 k.p.k. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie polegające na przyjęciu, że w sprawie zachodzą przesłanki wyłączające orzeczenie obowiązku naprawienia szkody. Skarżący zaznaczył również, że Sąd Rejonowy nie wypełnił wskazań Sądu Okręgowego zawartych w uzasadnieniu orzeczenia uchylającego pierwotny wyrok i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację, oskarżony wniósł o zmianę zaskarżonego przez oskarżyciela posiłkowego orzeczenia i uniewinnienie go od zarzuczonego mu czynu, zgodnie z art. 434 § 2 k.p.k.

W piśmie z dnia 3 listopada 2015 r. pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego podniósł, że wniosek oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja okazała się niezasadna.

Na wstępie należy podkreślić, iż zakres niniejszego uzasadnienia wyznaczony został poprzez zakres żądania pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego.

Jak słusznie zauważył autor apelacji, sprawa była już przedmiotem rozpoznania Sądu Okręgowego, który - w następstwie złożonego przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego środka zaskarżenia – orzekł o jej uchyleniu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy nie podziela jednak zarzutu, jakoby Sąd Rejonowy nie wypełnił zaleceń Sądu Odwoławczego. Uważna lektura treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, a zwłaszcza jego ostatniej strony, wskazuje że przy drugim rozpoznaniu sprawy, Sąd Rejonowy nie opierał się na klauzuli antykumulacyjnej – co wskazuje w apelacji jej autor, lecz uznał, że oskarżyciel posiłkowy nie wykazał, by poniósł jakąkolwiek szkodę wynikającą bezpośrednio z przestępstwa popełnionego przez M. W.. Zdaniem Sądu Okręgowego, ustalenia te są całkowicie trafne.

Przypomnienia przy tym wymaga, że wynikający z zasady domniemania niewinności obowiązek udowodnienia tez oskarżenia ciąży nie tylko na oskarżycielu publicznym, ale także na oskarżycielu prywatnym, posiłkowym i powodzie cywilnym, którzy występują we własnym interesie. Każdy, kto powołuje się na jakieś fakty, w myśl reguły *affirmandi incubit probatio*, powinien je udowodnić. Jest to ciężar dowodu w znaczeniu prakseologicznym, spoczywający na każdym, kto twierdzi, a więc również na oskarżycielu posiłkowym, jeśli wskazuje on, że poniósł szkodę.

Jednocześnie nie można się zaś zgodzić ze skarżącym, jakoby w przypadku dopuszczenia się przestępstwa z art. 300 § 1 k.k. obowiązek naprawienia szkody powinien automatycznie obejmować wartość dochodzonych wcześniej wierzytelności. To bowiem w istocie prowadziłoby do obejścia treści art. 415 § 1 k.p.k. i zawartej w nim klauzuli antykumulacyjnej, a w konsekwencji uzyskania przez oskarżyciela posiłkowego dwóch tytułów egzekucyjnych do tej samej kwoty roszczeń. Szkada wyrządzona popełnionym przestępstwem mogłaby obejmować dodatkowe koszty egzekucji poniesione przez wierzyciela, jednak oskarżyciel nie wskazywał, by takie koszty poniósł.

Sąd Okręgowy zwraca przy tym uwagę, że M. W. został skazany nie za udaremnienie, lecz jedynie za uszczuplenie zaspokożenia, co dodatkowo utwierdza w przekonaniu, że nie można zasądzić jako obowiązku naprawienia szkody pełnej wysokości dochodzonych wcześniej roszczeń.

Pozbawiony podstaw był również wniosek oskarżonego złożony w odpowiedzi na apelację. Zgodnie z art. 434 § 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym po dniu 1 lipca 2015 r. środek odwoławczy złożony na niekorzyść oskarżonego, może spowodować orzeczenie także na korzyść oskarżonego, ale wyłącznie, jeśli zachodzą przesłanki określone w art. 440 k.p.k. Zgodnie z utrwalonym już w orzecznictwie poglądem, „rażąca niesprawiedliwość” musi być nie tylko „oczywistą” (a więc widoczną na pierwszy rzut oka, niewątpliwą), ale też ma wyrażać poważny „ciężar gatunkowy” uchybienia, które legło u podstaw wydania orzeczenia dotkniętego rażąca niesprawiedliwością. Rzecz dotyczy więc nie każdej niesprawiedliwości wydanego orzeczenia, a jedynie takiej, której nie można pogodzić z elementarnym poczuciem sprawiedliwości, a tym samym z zasadą rzetelnego procesu, która wszak ma m.in. zapewnić realizację jednego z zasadniczych celów postępowania karnego, a określonego w art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k., ukierunkowanego na wykrycie i pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sprawcy przestępstwa. Sąd Okręgowy nie dostrzegł wskazywanych okoliczności w niniejszej sprawie, natomiast argumenty zawarte w piśmie oskarżonego miały charakter wyłącznie polemiczny. Podkreślić należy, iż oskarżony nie skarżył żadnego z dwóch zapadłych w niniejszej sprawie wyroków skazujących.

Z uwagi na rozpoznawanie apelacji po dniu 1.07.2015 r., kiedy to w życie weszła ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015 poz. 396), konieczne było jedynie uściślenie, że zastosowanie mają przepisy dotychczasowe jako względniejsze dla sprawcy (choćby w zakresie orzekania warunkowego zawieszenia wykonania kary).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak na wstępie.

O kosztach Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 2, mając na uwadze treść art. 636 § 1 k.p.k. oraz art. 13 ust. 2 ustawy o opłatach w prawach karnych.

Alina Siatecka Agata Adamczewska Jerzy Andrzejewski